بسم الله الرحمن الرحيم

ދިވެހިރާއްޖޭ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ސަމަރީއޮފް ނިންމުން ގޮތް

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2023/HC-A/311
- އިސްތިއުނާފު ކުރި ފަރާތް: ޗަރޫޓް މެރިން ސަރވިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް
- އިސްތިއުނާފު ކުރެވުނު ފަރާތް: ހުސައިން ނިޔާޒް
- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: ވަޒީފާ ބާބު - އިޖުރާއީގޮތުން ނިންމި ގޮތް

މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:
ފަނޑިޔާރު ޢަބްދުރާޒިޤު ހުސައިން
ފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަހީދު
ފަނޑިޔާރު ހުޒައިފާ މުޙައްމަދު

ނިންމުނު ތާރީޚު:

15	ޖުމާދަލްއާޚިރާ	1447
06	ޑިސެންބަރު	2025

ހައިކޯޓުގައި ދަޢުވާ ރަޖިސްޓްރީ ކުރި ތާރީޚު:

24 ރަބީޢުލްއައްވަލް 1445

09 އޮކްޓޫބަރު 2023

އިސްތިއުނާފު ކުރި ނިންމުން:

- ނަންބަރު: 200-VTR/IJ/2023/23
- ނިންމި ތަން: ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލް
- ބާވަތް: ވަޒީފާއާ ބެހޭ - އިޖުރާއީގޮތުން ނިންމި ގޮތް
- ނިންމި ތާރީޚު: 05 ސެޕްޓެންބަރު 2023

އިސްތިއުނާފުވެރި ފަރާތް

[illegible] [illegible] ސަރވިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް
ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު C09562018
ޤާނޫނީ ވަކީލު:
އަލްއުސްތާޛު މުޙައްމަދު ޝާހިރު / މއ. އާޒިޔާ، މާލެ
އަލްއުސްތާޛު އިސްމާޢީލް މުޙައްމަދު / ކަރަންފޫގެ، ނ. ހޮޅުދޫ

އިސްތިއުނާފު ކުރެވުނު ފަރާތް

ޙުސައިން ނިޒާމް / ގައިންދޫގެ، ސ. ފޭދޫ
އައިޑީ ކާޑު ނަންބަރު A164537

މަތަނި– ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް މައްސަލަ ހުށަހެޅުން - ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު)ގެ 27 ވަނަ މާއްދާ

ޢަލީ ރަޝީދު ހުސައިންގެ ރައުޔު

ތަޢާރުފު

1. މިއީ، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ނަންބަރު 200-VTR/IJ/2023/23 "އިޖުރާއީގޮތުން ނިންމި ގޮތް" (މީގެ ފަހުން "އިޖުރާއީ ނިންމުން") އިސްތިއުނާފަށް ހުށަހަޅުއްވުމުން މި ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2023/HC-A/311 ޤަޟިއްޔާއިން ބެލި އިސްތިއުނާފު (މީގެ ފަހުން "އިސްތިއުނާފު") ނިންމި ގޮތުގެ ތަފްޞީލެވެ.

2. މި އިސްތިއުނާފު ހުށަހަޅުއްވާފައި ވަނީ ޖަނަރަލް މެރިން ސަރވިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް C09562018 (މީގެ ފަހުން "އިސްތިއުނާފު ހުށަހެޅި ފަރާތް" ނުވަތަ " ޖަނަރަލް މެރިން ސަރވިސަސް") އެވެ. އިސްތިއުނާފުގެ ދެވަނަ ފަރާތަކީ ޙުސައިން ނިޒާމް A164537 (މީގެ ފަހުން "އިސްތިއުނާފުގެ ދެވަނަ ފަރާތް" ނުވަތަ " ޙުސައިން ނިޒާމް") އެވެ.

އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ނިންމުން

3. އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ނިންމުމުގެ ޚުލާޞާ ތިރީގައި މި ބަޔާންކުރަނީއެވެ.

ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުން

4. 29 މާރިޗު 2022 އިން ފެށިގެން ޙުސައިން ނިޒާމް ދިޔައީ ޖަނަރަލް މެރިން ސަރވިސަސް އިން ހިންގާ [illegible] [illegible] [illegible] ސެންޓަރުގައި ހެޑް އިންސްޓްރަކްޓަރުގެ މަޤާމުގައި ވަޒީފާ އަދާކުރަމުންނެވެ.

5. 27 ޑިސެމްބަރު 2022 ގައި ޙުސައިން ނިޒާމް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރިކަން އެންގިއެވެ.

މައްސަލަ ހުށަހެޅުން

6. މި ވަޒީފާއިން ހުސައިން ނިޒާމް ވަކިކުރުމުން "ވަޒީފާ އާއި ބެހޭ ގާނޫނުން އެކަށައަޅާފައިވާ ހަމަތަކާއި، ވަޒީފާދިން ފަރާތުން އެއްބަސްވެފައިވާ އުސޫލުތަކާއި ޚިލާފަށް ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވާތީވެ، ވަޒީފާ އަނބުރާ ހޯދުމާއި، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ސަބަބުން ލިބުނު ގެއްލުމާއި، ގާނޫނީ ފަންނުގެ ޚިދުމަތް ލިބިގަތުމަށް ކުރެވުނު ހަރަދު ހޯދުމަށް އެދި" ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް މައްސަލަ ހުށަހަޅައެވެ.

އިޖުރާއީ އިއުތިރާޒު

7. ހުސައިން ނިޒާމް ހުށަހެޅި މި މައްސަލައަށް ޖަވާބުދާރީވުމަށް ދިން ފުރުސަތުގައި [illegible] [illegible] [illegible] އިން އިޖުރާއީ އިއުތިރާޒެއް ހުށަހަޅައެވެ. މި އިއުތިރާޒުގައި [illegible] [illegible] [illegible] ހުސައިން ނިޒާމް މި މައްސަލަ ހުށަހަޅާފައި ވަނީ "މައްސަލަ ހުށަހެޅުމުގެ އުސޫލުތަކާއި މަތީ މަޙްކަމާގެ ނިންމުންތަކާއި ޚިލާފަށް، މައްސަލަ [illegible] ފަރާތުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]" ކަމަށެވެ.

8. މި އިއުތިރާޒު ނިންމައިދިނުމަށް އެދުނީ ތިރީގައި މި ބަޔާންކުރާ ދެ ގޮތަކަށެވެ.

> "މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފަރާތުން [illegible] "ދިވެހިރާއްޖޭގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކޯޓުތަކުގެ ނިންމުންތަކުވެސް [illegible] [illegible]، [illegible]." މި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފަރާތުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މައްސަލަ [illegible] ފަރާތުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
>
> މައްސަލަ [illegible] ފަރާތުން [illegible] [illegible] [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]،

ނުވަތަ ގަޑިއެއްގައި ނުވަތަ ޤާނޫނީ އުސޫލުން ތަޙްޤީޤުކުރުމަށް އެދި ނުވަތަ އަޅާ ބަލައިގެން ހުކުމްކުރުމުގެ ކަމުގެ މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފަރާތަށް އިތުރަށް [illegible] ކަނޑައަޅައިދިނުމަށް"

އިޖުމާޢީ ނިންމުން

9. މި އިޖުމާޢީ [illegible] [illegible] [illegible] ނިންމެވިގޮތް ތިރީގައި މި ބަޔާންކުރައްވައެވެ.

"އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު އުސޫލުތަކާއި ގާނޫނުގެ ރިޢާޔަތްކުރާއިރު، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފޯމުގައި މައްސަލައަށް [illegible] [illegible] ސަބަބުތައް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މައްސަލައިގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މައްސަލަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، މައްސަލަ [illegible] [illegible] [illegible] "[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]" [illegible] [illegible] [illegible] މައްސަލަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މައްސަލަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އަދި މައްސަލަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނުވަތަ [illegible] ނުވަތަ ޤާނޫނީ އުސޫލުން [illegible] އެދި ނުވަތަ އަޅާ ބަލައިގެން ހުކުމްކުރުމުގެ ކަމުގެ މައްސަލަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، މައްސަލަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 04 ([illegible]) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މައްސަލަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]."

10. [illegible] [illegible] މި އިޖުމާޢީ ނިންމުމެވެ.

އިސްތިއުނާފީ ބަހުސް

11. އިސްތިއުނާފުގެ ކުރި ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައި ވަނީ އިސްތިއުނާފީ އެއް ނުކުތާއެވެ.

12. އެ ނުކުތާގައި ފާހަގަކޮށްފައި ވަނީ، "ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 16 ވަނަ މާއްދާއާއި، 42 ވަނަ މާއްދާއާއި، 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި ހިލާފަށް އިޖުރާއީ ނިންމުމެއް ނިންމާފައިވުން" ކަމަށެވެ.

12.1 މި ނުކުތާގެ ތަފްސީލުގައި އިސްތިއުނާފުގެ ކުރި ފަރާތުން އަންނަނިވި ކަންކަން ފާހަގަކުރިއެވެ.

12.1.1 [illegible] މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފުލުހުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންކަން އިސްބާތުކުރުމުގައި ނުޖެހި ކުރިއަށްގެންދާ ތަޙުޤީޤުކުރުމުގެ ނަމުގައި، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 42 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އިން އިސްތިއުނާފުގެ ކުރި ފަރާތަށް ލިބޭ ހައްގެއް ހިލާފަށް އަނިޔާވެފައިވާކަމަށެވެ. [illegible] ގޮތް ނިންމާފައި ވަނީ އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތައް ހަމަޖެހިނުވާ ކަމަށެވެ. އަދި އިސްތިއުނާފު ކުރި ފަރާތުގެ އަސާސީ ޙައްގުތައް ކަނޑައެޅުމުގައި މިންގަނޑު ދެންގޮސް ދިފާޢުކުރުމުގައި ކަމަށެވެ. މިއީ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2020/SC-A/100 ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ހުކުމާ ޚިލާފު ނިންމުމެއް ކަމަށެވެ.

12.1.2 މުވައްކިލު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ސަބަބުން ހުށަހެޅި ޝަކުވާތަކުގައި، ވަކި ވާޤިޢާތަކެއް ނުވަތަ ގޮތްތަކެއް އުސޫލުތަކެއް ބައްޓަންކުރުން ވާޖިބުކޮށްފައި ނެތުމަކީ، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ސަބަބަކީ އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއްކަން ސާބިތުކޮށްދިނުމުގެ ބާރު އުފުލަންޖެހޭ، ވަޒީފާ ދޭ ފަރާތުގެ އަސާސީ ޙައްގުތަކަށް އުނިކަން ލިބޭ ގޮތަށް މައްސަލަ ހުށަހަޅަމުން ހުށަހެޅުއްވާ ދޫކޮށްލުމުގައި ބާރުލިބި ވަޒީފާ ދޭ ފަރާތުގެ އަސާސީ ޙައްގުތަކާ މައްސަލަ ދިފާޢުކުރުމުގެ

އަސާސީ ހައްގުތައް އިސްކަންދީގެން ދިފާއުކުރުމަށް، ދިވެހި ދައުލަތުގެ ގާނޫނުއަސާސީގެ ތަސައްވަރެއް ނޫން ކަމަށެވެ.

12.1.3 މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފަރާތުން ބަޔާންކުރާ "ދިވެހިރާއްޖޭގެ ގާނޫނާއި ގަވާއިދުތަކާއި މަތީ މަރުހަލާގެ ކޯޓުތަކުގެ ނިންމުންތަކުވެސް މެދުން އިދިކޮޅަށް، ދިޔުމަށެވެ." މި އިބާރާތުން ހާމަވާނީ ނުވަތަ އިޝާރާތްކުރާ ގޮތުގައި ނުވަތަ މަތީ މަރުހަލާގެ ކޯޓުތަކުގެ ނިންމުންތަކަކީ ނުވަތަ އެ ނިންމުން ނިންމާފައި ވަނީ ކޮން ކޯޓަކުން ނުވަތަ ކޮން އަދަދަކު ކޮށް ނުވަތަ އެ ނިންމުމަކީ ކޮން ބާވަތެއްގެ މައްސަލައެއްގައި ނިންމާފައިވާ ކޮން ގޮތަކީ އުސޫލެއްކަން ސާފުވުމެއް ނެތި، ރާއްޖޭގައި އަމަލުކުރާ ހުރިހާ ގަވާއިދުތަކާއި އިސްތިއުނާފީ ކޯޓުތަކުގެ މުޅި ތާރީޚުގައި ނިންމާފައިވާ އެންމެހާ ޤަޟިއްޔާތަކުގެ އަބަދުގައި ދުވަސްވީގޮތަށް ޤަވާޢިދުތަކާއި މުސްތަޤްބަލުގައި ކަމަށެވެ. އަދި މިއީ ހާލަތު ނަތީޖާ ބަޔާނުން ލާޒިމް ކުރަމުންދާކަމަށެވެ. އެގޮތުން ޤަވާޢިދުތަކަށް އިސްތިޢުމާލު ކުރާ ފަރާތަށް ކަނޑައެޅިގެންނާއި އަދި ސަރީޙަތުގެ އަސާސީ ހައްގައި ބިނާކުރި ކަމުގައި ކަމަށެވެ.

12.1.4 ޖުޑިޝަލްއެކްޓިވިޒަމް އިޖްތިހާދީ ނިންމުން ނިންމާފައި ވަނީ ހަސްތުންގެ ފަރާތުން ހުރިހާ ހުރިހާނުންތަކުގެ ބަދަލުގައި ޖުޑިޝަލްއެކްޓިވިޒަމްގެ އުސޫލު ނަޒަރުގައި މުރާޖަޢާކުރަން ނުވަތަ ރިޢާޔަތްކުރަން ޖާގަ ހަމަން ގޮތުގެ ކަންކަމަށް އެކަށީ ރިޢާޔަތްކުރަން ކަމަށެވެ. މިއީ މި ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2022/HC-A/54 އަދި 2010/HC-A/47 ގަޟިއްޔާގެ ކަނޑައެޅުންތައް މިފަދަ ކަމެއް ކަމަށެވެ.

12.2 މި ނުކުތާގެ ދަށުގައި އިސްތިއުނާފު ހުށަހަޅާ ފަރާތުން ފާހަގަކުރި މުހިއްމު ކަންކަން ތިރީގައި މި ބަޔާންކުރަމެވެ.

12.2.1 ޓްރައިބިއުނަލުން މައްސަލަ ހުށަހެޅި އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތުގެ ހައްގު ލިބޭ މިންވަރަށް ސާފުވާ ގޮތަށް ކަމަށާއި، އެހެންކަމުން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފޯމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ނުކުތާތަކުން ފާހަގަކުރާ ފަދައިން، ޖާގަ ބޭރަށް ބަލައިގެން އަދި ގާނޫނުތަކަށް ވެސް ފުރިހަމައަށް ބަލައިގެން މައްސަލަ ހައްގުވާ ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވާ ކަންތައްތައް ބަލަން ބޭނުންވާ ކަމަށެވެ.

ނިންމުމަށް އެދޭ ގޮތް

13. މި އިސްތިއުނާފު ނިންމައިދިނުމަށް އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތުން އެދިފައި ވަނީ، އިސްތިއުނާފުކުރެވިފައިވާ އިޖުރާއީ ނިންމުމަކީ ގާނޫނީ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށް ނިންމާފައިވާ ނިންމުމެއްކަމުގައި ކަނޑައަޅައި އެ ނިންމުން ބާތިލުކުރެއްވުމަށާއި، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތުން މައްސަލަ ހުށަހަޅާފައި ވަނީ ގާނޫނުއަސާސީގެ 16 ވަނަ މާއްދާ އާއި 42 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތަށް ކަށަވަރުކޮށްދޭ އަސާސީ ހައްގުތަކަށް ހުރަސްއެޅޭގޮތަށްކަމަށް ކަނޑައެޅުމަށާއި، އަދި ޓްރައިބިއުނަލުން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފޯމު އިސްލާހުކުރުން، މައްސަލައަށް ޖަވާބުދާރީވުން އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތަށް ޖަވާބަކާއި ނުބައްދަލުވާ ގޮތަށް ދީފައިނުވާ ގޮތުން، ގާނޫނުއަސާސީގެ 42 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތަށް ކަށަވަރުކޮށްދޭ އަސާސީ ހައްގު ކަށަވަރުވާ ގޮތުން، ތަޙުޤީޤުކުރުމަށް މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފޯމު ހުށަހެޅުމުން ފުރުސަތު ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ނަންބަރު 15/VTR/2023 މައްސަލާގައި އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތުން މައްސަލައަށް ޖަވާބުދާރީވުން ވާޖިބު ނުފެނުނު ކަމުގައި ކަނޑައަޅައިދިނުމަށެވެ.

14. އިސްތިއުނާފު ހައްގުވާ ފަރާތުން ދެކޮޅު އިޖުރާއީ ނިންމުން ބާތިލު ކަމަށެވެ.

ޝަރީޢަތުން ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތައް

15. މި އިސްތިއުނާފުގައި އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތުން އުފުއްދާ މައިގަނޑު ސުވާލަކީ، އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތުން ޓްރައިބިއުނަލަށް މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފޯމު ބަލައިގަނެފައި ވަނީ ޖަވާބުދާރީވުމުން ކުރިމަތިވާ މިންގަނޑަކީކޮބައިތޯ އުފުއްދާ ސުވާލުތަކެވެ.

16. ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނިންމުމުގައި "މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފޯމުގައި މައްސަލައަށް ޖަވާބުދާރީވާ މީހަކަށް ސަބަބުތަކާއި ގުޅޭ ކަންކަން ތަފްސީލުކޮށްފައިވާކަން ބަޔާނެއް" ކަމަށެވެ.

17. ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) (މިފަހުން "ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު")ގެ 27 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައި ވަނީ "މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމާ ގުޅިގެން، އެ މުވައްޒަފަކު ހުށަހަޅާ ޝަކުވާއެއް ބަލާ ދައުވާއެއްގައި، އެއީ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރީ ސަބަބަކީ އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއްކަން ސާބިތުކޮށްދިނުމަކީ ވަޒީފާދޭ ފަރާތުގެ ޒިންމާ"އެއް ކަމަށެވެ.[1] އަދި ހަމަ އެ މާއްދާގައި އިތުރަށް ބަޔާންކޮށްފައި ވަނީ "ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ސަބަބަކީ، އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް ކަމުގައި ވަޒީފާދޭ ފަރާތުން ސާބިތުކޮށް ނުދެވިއްޖެނަމަ، އެ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރީ އެކަށީގެންވާ ސަބަބަކާނުލައި ކަމުގައި ބެލެވޭނެ" ކަމަށެވެ.

18. ވީމާ، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމާ ގުޅިގެން ހުށަހަޅާ މައްސަލަތަކުގައި، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ސަބަބަކީ އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއްކަން ސާބިތުކޮށްދިނުމަކީ ވަޒީފާ ދޭ ފަރާތުން އަދާކުރަން ޖެހޭ ބުރައެއްކަން ސާފުކަން އެނގެން އޮތުމުން، ޖަވާބުދާރީވުމުން ކުރިމަތިވާ މިންގަނޑަކީ، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމާ ގުޅޭ މައްސަލަތައް ހުށަހެޅުމުގައި މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފަރާތުން އަދާކުރަން ޖެހޭ ޒިންމާއެއްގެ ހަމައަކީ ކޮބައިތޯ؟ ނަމަވެސް އެ

---

[1] ޤާނޫނު ނަންބަރު 11/2022 (ހެކީގެ ޤާނޫނު)ގެ 146 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ވެސް މިކަން ހަމަ މި ގޮތަށް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އަދި މިއީ އިންޓަރނޭޝަނަލް ލޭބަރ އޯގަނައިޒޭޝަންގެ ޓާމިނޭޝަން އޮފް އެމްޕްލޯއިމަންޓް ކޮންވެންޝަން، 1982 (ނަންބަރު 158)ގެ މާއްދާ 9 އާ ވެސް ދެކޮޅެއް ނުވާ ގޮތެވެ.

ފަދަ މައްސަލައެއް ޖަވާބުދާރީ ވާން ޖެހޭ މިންގަނޑަށް ހުރަހެޅިއްޖެ ކަމަށް ބެލެވޭނީ ކުޑަ މިނުން ކޮން
މިންވަރެއް އެކުލަވައިގެން ހެއްދެވެ؟

19. ގާނޫނީ އަސާސްތަކުގެ އަލީގައި ބަލާއިރު، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމާ ގުޅިގެން ޓްރައިބިއުނަލަށް ހުށަހަޅާ މައްސަލައެއްގައި؛ (ހ) މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތާ ވަޒީފާގެ ގުޅުމެއް އޮތްކަން ދައްކުވައިދޭ މައުލޫމާތު، (ށ) ވަޒީފާއިން ކެނޑިކަން އަދި ކެނޑީ ނަހަމައިންކަމުގެ ތުހުމަތު، (ނ) އެދޭ ފަރުވާ، މި މިންވަރު އަސާސީ ގޮތެއްގައި އެކުލަވާލައި ވާނަމަ އެއީ ޖަވާބު ދިނުމަށް [illegible] މިންގަނޑަށް އޮތް ހުރަހެޅުމެއް ކަމުގައި ބަލައިގަންނަން ޖެހޭނެ ކަމުގައި ދެކެމެވެ.

20. އެހެނީ، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ނަހަމައިން ކަމުގައި [illegible] ފަރާތުން، އެކަމުގެ ގާނޫނީ ބުރަދަން ދެއްކުމަކީ މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފަރާތުން އޮތް ކަމެއް ނޫނެވެ. ވަޒީފާއިން ވަކިކުރިކަމާއި ވަކިކުރި ނަހަމައިން ކަމުގެ ތުހުމަތު އުފެއްދުމުން، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ސަބަބަކީ އެކަށީގެންވާ ސާބިތުކުރުމުގެ ބުރަ އުފުލަން އޮތީ ވަޒީފާ ދިން ފަރާތަށެވެ.[2]

21. ވަޒީފާގެ [illegible] މައްސަލަ [illegible] ނުވަތަ [illegible] ނޫނެވެ.[3] [illegible] ކަމުގައެވެ.[4] ނަމަވެސް، ހުރިހާ [illegible]

---

[2] *Kraukam v SA Airlink (Pty) Ltd* (2005) 26 ILJ 2153 (Labour Appeal Court, South Africa).
[3] *Burns International Security Services Ltd v Butt* [1983] ICR 547 (Employment Appeal Tribunal, United Kingdom).
[4] *Grimmer v KLM Cityhopper UK Ltd* [2005] IRLR 596 (Employment Appeal Tribunal, United Kingdom).

ބަޔާންކުރުމުގައި [illegible] [illegible] [illegible] ކަމުގެ [illegible]، [illegible] ކަމުގެ ބާވަތާއި، މިންވަރުގެ [illegible] މައްސަލަ [illegible] [illegible] [illegible] ކަމުގައި [illegible] [illegible] [illegible] ކަމެކެވެ.[5]

22. މި ހަމަތަކުގެ މަތިން މި މައްސަލަތަށް ނަޒަރުކުރުމަށްޓަކައި، މި މައްސަލަ [illegible] [illegible] [illegible] މައްސަލައިގެ [illegible] ބިނާއަށް ބަލައި [illegible] މި [illegible] [illegible] ހިމަނާފައިވާކަން ފާހަގަ ކަމުގައި ބުނަމެވެ.

16.1 [illegible][6]

16.2 [illegible][7] [illegible][8]

16.3 [illegible][9]

16.4 [illegible][10]

16.5 [illegible][11]

16.6 [illegible][12]

---

[5] **John Macmillan**, *Blackstone's Guide to the Employment Tribunals Rules 2013 and the Fees Order* (Oxford University Press, 2013) 28.

[6] [illegible] "[illegible]" [illegible] 7 [illegible] "[illegible]" [illegible] ތެރެއިން ނުކުތާ 7.1

[7] އބދ

[8] އބދ. 7.6

[9] އބދ. 7.2

[10] އބދ. 7.3-7.5

[11] އބދ. 7.7

[12] އބދ. 7.7

16.7 ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމުގައި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރާ ހާލަތުގައި އަމަލުކުރުމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ އިޖުރާއަތުތައް ތަޠުބީޤުކުރުމެއް ނެތިކަން[13]

16.8 ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2012/SC-A/35 ގަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ނެޗުރަލް ޖަސްޓިސް އަދި ޑިއު ޕްރޮސެސްގެ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށްކަން[14]

16.9 ވަޒީފާއާބެހޭ ގާނޫނުގެ ދަށުން ނޯޓިސް ނުދީ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވޭ ހާލަތުގައި ވެސް ކުރެވޭ ތުހުމަތު މުވައްޒަފަށް އަންގަން ޖެހޭއިރު، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރީ ތުހުމަތުވާ ކަމަކީ ކޮބައިކަން އެންގުމެއް ނުދީކަން[15]

16.10 ވަޒީފާއާބެހޭ ގާނޫނުގެ 23 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އަދި (ނ)ގެ ދަށުން ނޯޓިސް ދިނުމަކާ ނުލައި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވޭނީ ކޮން ހާލަތްތަކެއްގައިކަން ބަޔާންކޮށްދީފައިވާއިރު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި އެއިން ހާލަތެއް އުފެދިފައި ނުވާކަން[16]

16.11 ހިނދީ ކަންތަކުގައި ލިބިދޭ ގުޅުމުގެ ބަދަލު ދޭން ބަޔާންކޮށް ޖެހި ކަމާއި، ކުރެވިއަކަން ވަޒީފާއިން ކަނޑައެޅި ކަން ވެ ވޮޗެ ސަޕޯޓުކޮށް، ހިފެހެއްޓުމަށް ފުރުސަތު ނުދީ ގަވާއިދުތަކާއި ޚިލާފަށް ކޮމިޝަނުގެ ނިންމުންތަކާ އިޚްތިލާފުވާ ކަން[17]

---

[13] ފަގަރާ. 7.8

[14] ފަގަރާ. 7.9

[15] ފަގަރާ. 7.9

[16] ފަގަރާ. 7.10

[17] ފަގަރާ. 7.12

16.12 އެދޭ ގޮތަކީ ވަޔާ އަނބިދާ ހުރުމާއި، ގެއްލުން ފުސާރި އާއި އިނާޔަތާއި ވަޔާ ޕީ ނަގައިދިނުމާއި

މި ނޫން ވެސް އެހެން ކަންކަމަކީ ކަމާބެހޭ ހާލަތްތަކެވެ.[18]

23. ފޯމުގައި ހިމަނާފައިވާ މި ބައްޔިނާތުގެ ކަންކަމުގެ ބާރުކަން ކަނޑައެޅިފައިވުމަށްވުރެ، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފޯމުގައި، މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތުން ވަކީލު ގޮތުގައި ދަޢުވާ އެތަކެއް ކަމެއް މަސްއޫލިއްޔަތުވުމާއި، ވަކީލުން ކަނޑައެޅިފައި، ކަނޑައަޅަހައިކަން ކަމުގައި ދެކޭ ކަމާއި، އަދި އެހެން ހަމަޖެހިފައި ވަކީލުކަމުގެ ބިލްގެ ވެސް ފޯރުކޮށްދޭން ބައްޔިނާތުތަކުގެ ކަމަށް. ވަކީލުން، ވަކީލުން ކަނޑައަޅަހައިން ކަމުގައި ދެކޭ ގޮތުގެ ވަގުތު އަދި ގަޑިއިރު ބަޔާންކޮށް ހަރަކާތްތެރިވުމަށް ކަމުގައި ފެނެއެވެ.

24. ވީމާ، ޖަވާބުދާރީވުމުން މަސައްކަތް ވެސް ކުރަމުންދާ މިންވަރު މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފޯމުގައި މައްސަލަ ބައްޔިނާތުގެ ކަމަށް ބަލާފައި އަސާސީ ނަތީޖާއަކަށް، އިސްތިއުނާފުކުރެވިފައިވާ އިޖުރާއީ ނިންމުމުގައި، "މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފޯމުގައި މައްސަލައިން ޖަވާބުދާރީވާ މިންވަރަށް ސާބިތުވާ ގޮތަށް ކަންކަން ތަފްސީލުކޮށްފައިވާތީ ބަދަލުވާ"ކަމަށް ޖަވާބުދާރީވާފަރާތުން ކަނޑައަޅައި ވަކި ތަރުތީބުން ކަމުގައި ފެންނަހިނދު، މި އިޖުރާއީ ނިންމުމުގެ ސަބަބުން ޤާނޫނުއަސާސީގެ 42 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުން އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ގެއްލުންވާފަދަ ހަމަޖެހިފައިވާ ހާލަތެއް އެއް ކަމުގައި ނުފެނެއެވެ.

ނިންމަން ފެންނަ ގޮތް

25. އިސްވެ މި ބަޔާންކުރި ކަންކަން އެ ގޮތުގެމަތީން ހުރުމުން، އިސްތިއުނާފުކުރެވިފައިވާ އިޖުރާއީ ނިންމުމަކީ ބަދަލެއް ގެނައުން ބޭނުން ނުވާ ކަމަށް ކަނޑައަޅައި މި ޤަޟިއްޔާ ނިންމަން ފެނެއެވެ.

---

[18] އިބާ. 7.13

ފަނޑިޔާރު ހުސައިން މަޒީދު ރައުޔު

26. މި މައްސަލައިގައި ފަނޑިޔާރު އަބްދުލްވާހިދު ހުސައިންގެ ރައުޔަށް ތާއިދުކުރަމެވެ.

ފަނޑިޔާރު ޝުޢައިބު މުޙައްމަދު ރައުޔު

27. މި މައްސަލައިގައި ފަނޑިޔާރު އަބްދުލްވާހިދު ހުސައިންގެ ރައުޔަށް ތާއިދުކުރަމެވެ.

އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ އިޖުރާއަތު

28. މި ނިޔާއަކީ މަދަނީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނު[19]ގައިވާ ގޮތުގެމަތީން ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފުކުރެވިދާނެ ނިޔާއެކެވެ. އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ އާންމު މުއްދަތަކީ މި ނިޔާކުރާ ދުވަހުން ފެށިގެން ތިރީސް ދުވަހެވެ.

---

[19] ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021 (މަދަނީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނު)

ހުކުމް:

ދެންފަހެ، ބަޔާންވެދިޔަ ކަންކަން އެ ގޮތުގެމަތިން ހުރުމުން، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ނަންބަރު 200-VTR/IJ/2023/23 (05 ސެޕްޓެމްބަރު 2023) "އިޖުރާއީގޮތުން ނިންމި ގޮތް" އަށް ބަދަލުގެންނަން ސަބަބެއް ނެތް ކަމަށް ކަނޑައަޅައި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި މި ޤަޟިއްޔާ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ އިއްތިފާޤުން ހުކުމް ކުރީމެވެ.

މި ޤަޟިއްޔާ ބަލައި ހުކުމް ކުރީ:

ފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަހީދު

ފަނޑިޔާރު [illegible] ހުސައިން
(ރިޔާސަތު)

ފަނޑިޔާރު [illegible] މުޙައްމަދު